

ROMEINSE WEGVERLEGGING OP GEBOORD IN URECHT

Onder de Utrechtse wijken Kanaleneiland en HOOGRAVEN liggen de resten van de weg die langs de Romeinse grens, *de limes* liep. Erik Graafstal, gemeentelijk archeoloog: "De Romeinse weg die door Utrecht loopt, blijkt zuidelijker te liggen dan we dachten. Zo'n jaar of vier geleden rezen er bij ons al vraagtekens over het tracé van de weg. Bij onderzoek door de gemeentelijke archeologische dienst in 2006 kwam de doorbraak, want toen bleek er sprake te zijn van twee parallelle wegtracés vanuit het nieuwe stadsdeel Leidsche Rijn richting Utrecht en dus van een verlegging van de weg. Deze verlegging dateert van rond het jaar 170 en was nodig vanwege erosie van het oudere tracé door de Rijn. Het bedrijf RAAP heeft het jongere, zuidelijke tracé vanuit de Leidsche Rijn door middel van grondboringen vervolgd tot over het Amsterdam-Rijnkanaal en vervolgens door de wijken Kanaleneiland, Rivierenwijk en HOOGRAVEN."

Uit de proefsleuven die in november 2008 over het oude schoolterrein van het Niels Stensencollege in de wijk Kanaleneiland zijn gegraven, is het klinkende bewijs voor de weg tevoorschijn gekomen. Graafstal: "We vermoeden zelfs dat juist op dit punt het jongere en het oudere tracé van de Romeinse weg weer samenkomen. Er volgt nu nog een boorcampagne in de wijk Lunetten. Dat is het laatste ontbrekende stukje richting Vechten. Daarmee hebben we dan zo'n 17 kilometer *limes*-weg door Utrecht in kaart kunnen brengen. Het is mooi dat het tracé in zijn historische ontwikkeling nu vrijwel compleet in beeld is – uniek voor Nederland.

"Je moet aan de korrelgrootte van de opgeboorde grond kunnen zien dat de natuurlijke samenstelling door mensenhanden veranderd is. Dat kan een indicatie voor de weg zijn." De Romeinse weg heeft door heel Utrecht ongeveer dezelfde samenstelling. Het gaat om een weglichaam van zo'n 5 tot 6 meter breed, bestaande uit 20 – 30 cm opgebrachte grond, daarbovenop een pak grind van 4,5 tot 5 meter breed en aan de zijkanten vind je vaak nog een of soms twee bermsloten van een meter breed en een halve meter diep.

"Er is doelbewust naar de weg gezocht. Allereerst is de *limes*-weg natuurlijk een kardinaal stukje cultuurhistorisch erfgoed. Voor onze archeologische waardenkaart is het belangrijk dat we de hele structuur in kaart hebben. Dan kunnen we deze in het bestemmingsplan opnemen en er een bestemmingsregime aan koppelen, zodat er bij bodemingrepen rekening mee te houden is. Plus natuurlijk het behoud in situ, we willen graag grote delen van het tracé behouden voor de toekomst. Maar het is vooral ook het gemeentebestuur dat de *limes*-weg echt als een cultureel gegeven ziet waarvan we de kansen moeten benutten. Het booronderzoek is in feite de eerste fase van een grote opdracht van het Utrechtse college om de *limes*-weg in kaart te brengen, te markeren, te presenteren en te exploiteren als een verbindend, cultureel gegeven van internationale betekenis."

"De weg loopt deels door oude wijken, waar een doorlopende markering niet echt aan de orde is, maar op bijzondere punten kun je er bij herontwikkelingsprojecten rekening mee houden. Bijvoorbeeld bij de herinrichting van parken of schoolpleinen, of de aanleg van een nieuw winkelcentrum. We willen in dit verband zeker ook meer doen met vernieuwende presentatiemiddelen, want er is tegenwoordig veel mogelijk, bijvoorbeeld met GPS of interactieve lichttegels. Wat ik merk, is dat mensen die schuine lijn die door Utrecht loopt, een raar idee vinden, het fascineert ze. En de troef van de Romeinse weg is dat hij de formele grens is van een wereldrijk dat alle landen rond de Middellandse Zee omvatte, dat spreekt enorm tot de verbeelding."